

اداره مخصوصه

درسعادتده ياب عالی جوارنده

محل اندازه :

مستطابق

۱۳۲۶

اخطار :

مسلكمنزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولنور
درج ايدهليني آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتدن و سياسياتدن وبالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه دن
بحث ايدر و هفته ده بر دفعه نشر اولنور.

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

صاحب و مؤسسارى :
ابوالعلا زين العابدين — ح. اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

قبراه دن مقوا بورو ايله كوندربليوسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلتير

آبونه بدلى
سنه لى ۸۰
هر طرف ايچون ۴۰
القي آيلنى غروش

الاخلاق (تخلقوا باخلاق الله) الحديث ومن اخلاق الله تعالى العدل والاحسان على خلقه كافة بدون استثناء فلا يجوز بعد ذلك معاملة المسلمين لوطنيهم من الالم السائرة بالفظاظاة والغلظة لان في ذلك مخالفة صريحة لرضاء الله وسنة رسوله الكريم والمخالفون داخلون في زمرة الخاسرين الذين قال الله تعالى في حقهم (انما جزاء الذين يحاربون الله ورسوله) الآية فزحزح تنبه المسلمين على ان عقاب مثل اولئك المخالفين المعتدين مقرر عند الحكومة ونوصي الناس بحسن المعاشرة فيما بينهم واجتساب ما يليق بهم الاشرار اولوا الغايات الفاسدة من دواعي التفرقة والخلاف

شيخ الاسلام

كتبه الفقير يري زاده

محمد صاحب

عنى عنهما

جنسيت وديانت اسلاميه

دنياده موجود امتلك افرادي تدقيق اينسهك، هر برينك آمازه مطاع اولسوق، كورورزكه قسم اعظمنده برتصب جنسى موجوددر. عصيت جنسيه كوزهدن آدم منسوب اولديني جماعتك مفاخريله مباهى اوله جنى كجى قومنه اصابت ايده جك ضرردن متأثر اوله رق دفعى ايجون مقاتله يي بيله كوزه آلديرر. هم بو غيرتك نزه دن كلديكنى هيج دوشونمكسزين كوزه آلديرر. حقى طالبان حقيقتدن برحوغى تعصب جنسينك انسانده طيبى اولان امور وجدانيه صره سنده بولندينى ظن ايتمكده در. لكن بوطن طوغرى دكلدر. چونكه بز براوفاق جوجنى السهقده دها سن تميزه واصل اوله دن باشقه بر امتك افرادى آره سنه براقسوق، رشيد اولنجه يه قدر اوراده بو يوتسهك كندوسنك طوغدينى يري، منسوب اولدينى ملتي هيج اوكا سويلمسك كورورزكه طبعنده جنسيت اصليه سنه قارشو هيج برمبل كورولمز. كرك وطن اصليسى، كرك بو صكره كى محل نظرنده مساوى اولور. حقى صكره دن كلهرك يتشمش اولدينى يركنديسده دها خوش كورونور. حالبوكه تعصب جنسى برمبل طيبى اولسه يدي دكشمزدي. ايشته بوسيدن طولاي عصيت جنسيه طيبى اولديغنه ذاهب اوله ميز. بو رخصيصه فطريه دكل، نفوسه ضرورتلك رسم ايتمش اولدينى ملكات عارضه جمله سندنذر. زرده كه انسانك بر جوق حاجاتى بولور و افرادنده بر تربيه كامله نك فقداني سبيله منفعت خصوصيه سنى ترجيح ايتمك. مبلى يوز كوستررسه حرص وطمعنه مساعد زمان كورديكى كجى بشقه لرينه تعرضه باشلار. بوندن طولاي انسانلرك بر قسمي ديكر قسمك تعديسده معروض قالدينى ايجون بشريت بر جوق عصرلر بونك شسداندينى چككدن صكره نهايت نسب دنيلن رابطه يه صارلمقده مضطرقالديلر. وبوكونكى اجناسى ميدانه كتيرديلر؛ تاكه هر قبيله رابطه جنسيتيله برلشن افرادينك قوتى سايه سنده كندى منافعى، كندى حقوقى، ديكر قبيله نك تعديسندن محافظه ايتسون.

وارجلهم من خلاف اوينفوا من الارض) الاية وحينئذ اجتمعت اساطين الامة الذين اصطفهم عنها نواباً يترجعون عن امالها وقرت آراؤهم الحرة على ان يطلبوا الى المشيخة الاسلامية تذكيرهم بما ينطق به الشرع في مثل هذه الاحوال لقمع الفساد السارى في جسم الدولة فجمع شيخ الاسلام السالف علماء العاصمة الاعلام واصدر باتفاق اصواتهم قوى شرعية خالغ بها السلطان السابق واستخلف مكانه بالبيعة الصحيحة العامة جلالة السلطان الحاضر محمد خان الخامس ايده الله تعالى فكانت البيعة المقبولة الشرعية التي قضت الازمان الغابرة ان تكون نسباً منسياً قد وجدت بذلك مكانها.

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدى لولا ان هدانا الله اما سيئات العهد السابق التي يعجز القلم عن احصائها فهي معلومة لكل احد نستغنى عن تفصيلها نحمد الله تعالى على زوالها واما عهد الدستور الجديد فهو عهد المحاسن والارتقاء ذلك لانه اجباركنا من اركان الشرع المبين كان الطاغون المتسيطرون قد هدموه وهذا حسن ابتداء لنا فيه خير قال ولا يخفى ان حصول الراحة والسعادة في الملك لا يتيسران الا بتابع الرعايا للقوانين المرعية هنالك تماماً والقوانين المرعية اذا لم توزع الحقوق والوظائف بين سكة المملكة على التساوى المطلق لا تضمن الراحة والسعادة المطلوبتين ولكن القوانين العدلية والادارية في دولتنا العثمانية مبنية والحمد لله على اساس الشرع الرصين فالسواة المطلوبة بين الرعية مكفولة اذآبه لا يعدل عنها لاختلاف الدين كيف والاخبار الماثورة تسطع كنور الهدى مصرحة بذلك في كتبنا الدينية كقوله صلى الله عليه وسلم (لهم مالنا وعليهم ما علينا) الحديث وكل وظيفة في نظر الشرع مقابل حق فلا يجوز ان يحمل احد وظيفة ويحرم من حقه لان ذلك ظلم محض يجب ان ينزه الله تعالى عنه وهل يتصور ان ينطق دين الله بحكم فيه اقل جف المذكر كتب السيران فخر الرسل صلوات الله عليه قد استشار كثيراً ممن لم يكونوا مسلمين حتى ولاداخلين في ذمة المسلمين واستعان بهم في حروبه وغزواته وقد نص الله تعالى في كتابه المبين بقوله (ولتكن منكم امة يدعون الى الخير ويأمرون بالمعروف وينهون عن المنكر) الاية على وجوب مراقبة الحكومة من قبل منتخبى الامة كاقدمناه ولما كانت الطوائف غير المسلمة بعض عناصر الدولة كان اشتراكهم في هذه المراقبة موافقاً لمصالح المملكة وعليه فان مجلس المبعوثين اليوم اصح مثال لمقتضى الشرع والمشرورية اوضح مثال للخلافة الكبرى الاسلامية لقد حصص لعمري الحق ووضع الصبح لذي عينين فاعلى الحكومة بعد اليوم الان توزع الحقوق بالمساواة بين الرعايا وتقلد الوظائف كل من رأت فيه اهلية منهم ولاعلى الرعايا الان يحسنوا معايشهم وطنيهم من سائر الطوائف ويراعوا حقوقهم من كل وجه كيا امرهم به الدين وقد نطق الكتاب بنجاة الصلحاء من النصارى وشهد بمودتهم للمسلمين وهو قوله تعالى (ولتجدن اقرهم مودة) الاية وصرحت الكتب الفقهية بلزوم صيانة دينهم وانفسهم واموالهم من التعرض ابعده هذا يضطهدهم المضطهدون كلاً فان في ذلك خزيماً في الدنيا ونكالا في الآخرة قال الله تعالى (لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة) الاية وقال سيد الرسل المبعوث لانعام مكارم

لكن انسانك بتون اطوارنده معتاد اولدینی وجهله بو خصوصده حد ضرورتی تجاوز ایتدیلر ، بر درجهیه کلدیلرکه هر قبیله دیگر قبیله نك نفوذی آلتنه کیرمه بی قطعاً ایسته مزاولدی . شونك ایچون که وزیر حکمنه کیره جکی اوقیله یا حکمنده عادل اولیه جق ، یا خود عادل اولسه بیله اونك احکامنه انقیاد ایتک کنیدی ایچون ذات اوله جق . عصیتک بونوعه قارشو اولان ضرورت زائل اولورسه انسان بوکاده آلیشیر ، یعنی اولجه اوضرو رته فصل تابع ایسه شیمدی ده اوضرورتن اولیه جه وارسته قالیر . هله بوضرورت حضور عظمتنده قوتلرک ، قدرتلرک محکوم انقیاد اولدینی مبدأ الکله ، قهار مطلقه استناد سایه سنده کلیاً معطل قالور .

صکره اوقوه فوق الحیالک تنفیذ احکامنه مأمور اولان ذات بتون افراد ماتک او احکام جلیله قارشو مطاوعتی تأمین ایدر .

شمدی نفوس بویله بر حاکم مطلقک وجودینی یقیناً بیلدیکی کبی اراق عصیت جنسیه دن مستغنی قاله رق حقوقک حمایه سی ، غوائلک مدافعه سی ایچون بو سلطنت مقدسه نك صاحبنه کمال اطمینان ایله عرض تسلیمیت ایدر . بوسایه ده اراق لزومی قالمیان عصیت جنسیه نك نفوذده کی اثری ده کلیاً محو اولور .

اشته ساکن اولدقاری اقلیملرک بوقدر تنوعله برابر مسلمانلرک جنسیته قطعاً اعتبار ایتمه لری ، عصیت دینیته دن بشقه نه قدر عصیت وارایسه هیچ برنی طانیملری بو حکمته منیدر ، زیرادین اسلام ایله متدین اولان بر آدم اعتقادنده رسوخ بولدینی کبی جنسیت ، قومیت کبی شیلردن صرف نظر ایدرک ، رابطه خصوصیه بی بر طرفه براقه رق بتون افراد ملتی جمع ایدن علاقه عمومیه به حصر نظر ایدرکه اوعلاقه علاقه دینیته دن عبارتدر ، چونکه دین اسلامک اصول اساسیه سی یا لکر خلقی حقه دعوت ایتکدن ، نفوسک جهت روحانییه سی اوزرینه اجرای حکومت ایلمکدن عبارت اوایوب بونلرک جهله سنی کافل اولدقن باشقه ، انسانلر اره سنده کی معاملات محدود وضع ایتمش ، کلی جزئی بتون حقوقی بیان ایتمش ، احکام شرعیه بی تنفیذی درعه ده ایدن قوه حاکمه نك دائره صلاحیتی تحدید ایلمشدر . بر حالده کی لامور عبادی الله آلان ذاتک او احکامه قارشو انقیادی هر کسدن زیاده اولمق ایجاب ایتدیکی کبی ولایت اموره نه وراثته نه قومی ، قبیله سی اره سنده کی امتیاز ایله ، نه قوت بدنیه ایله ، نه ثروت مالیه ایله نائل اوله میوب انجق احکام شریعتک تحدید ایلدیکی دائره نك خارجه قطعاً چیقماق و او احکامی بحق تنفیذ مقتدر اولمق ، صکره امتک رضاسنی استحصال ایلمک سایه سنده نائل اوله بیلور . اوحالده مسلمانلر اوزرنده حاکم اولان قوت حقیقته اولنلرک بر جنسی دیکرندن قطعاً آیرمیان الهی شریعت مقدسه لریله آرای امتک اجتماعیدر . ولی الامرک افراد سائر ملتدن بر امتیازی وارسه اوده احکام شریعتی محافظه به ؛ ایجابنده مدافعه به هپسندن ده حریص ، ده غیور اولمشیدر .

حسبک ، نسبک انسانه بخش ایده بیله جکی مفاخرک ، امتیازاتک هیچ بری ایچون حقوقی وقایه جانی ، مالی ، عرضی ، حمایه خصوصده

شرعاً تأثیری یوقدر . بلکه رابطه حقیقه شریعتدن بشقه نه قدر رابطه وارسه شارکک لسانیه تزییف اولمش ، اوکی رابطه لره اوکی عصیتلره طایایانلر مذموم اولمشدر . جناب پیغمبر «عصیت دعوت ایدنلر ، صیت ایچون مقتله ده بولسانلر ، عصیت اوغورنده اولنلر بزدن دکلدر» بیوریور . بو خصوصده کی آیات کریمه ، احادیث نبویه پک چوقدر لکن «ان اکرمکم عندالله اتقاکم» آیت کریمه سی جمله سنک فوقنده در . اشته بوندنطولاییدرکه بر جوق زمانلر اقوام مختلفه مسلمین اره سنده ولی الامر اولنلرک نه قومی ، قبیله سی اره سنده بر شرف و امتیازی اولور نه ده ملکی باباسندن دده سندن توارث ایدردی ، اوت بونلری عرش حکومه انجق شریعت قارشو اولان انقیادلریله احکامی محافظه به کوستر دکاری هملری یوکسایدی .

رئیس حکومت احکام الهیه به نه قدر امتثال ایدر ، منافع شخصیه دن قدر تجرد ایلرسه اولسبتده مطاع اولوب میل احتشام ، رفاقت معیشت کبی شیلرده نفنی دیکر لرینه ترجیح ایدر ، بوضورتله متبوع تابعلردن فضله بر نصیب اله جق اولورسه اومتحد اولان اجناسک هر بری کندی عصیتنه دونه رک آره به بر اختلاف دوشر ، رئیسک سلطنتی تزلزله اوغرار .

مسلمانلرک بدایت ظهورندن شمدی به قدر کوردیکمن سیری حالی بوندن عبارتدر : رابطه قومیه به ، عصیت جنسیه به اصلا اهمیت ویرمزلر یا لکر جامعه دینییه باقارلر . ایشه بوندن طولاییدرکه عرب ترکک سلطنتندن متفر دکلدر ، عجم عربک حکومتی قبولدن چکنمز ، هندی افغانانینک تابعیتنه منقاد اولور ، هیچ بریسنده اثر اشمئزاز کورلمز . بر مسلمان ریاست حکومتده کی ذاتک شریعتنه سالک اولدینی کوردکدن صکره حکومت هانکی شکله کیرسه کیرسون ، هانکی قومه کچرسه کچسون ، بونی کریمه کورمز . اوت رئیس حکومت طوتدینی مسلکده احکام شرعیه دن عدول ایدر ، کندی حق اولیان بر طاقم مطالبه ال اوزاتیرسه اوزمان قبلر خروشه کلیر ، اولیه بر رئیس محبتدن روحلر عصیان ایدرده اورئیس حاکم اولدینی قومک وطنداشی بیله اولسه نظرلرده بر اجنبیدن ده فئا کورونور . ادیان سائر اربابی میاننده مسلمانلرک شوخصیه ممتاز لری واردرکه : بر بقعه اسلامیه نك حکومت اسلامیه دن آرلدینی ایشیدر ایشتمز جنسیته ، قومیته باققسزین صوک درجه ده متأثر اولورلر . هانکی جنسندن اولورایسه اولسون بر جماعت اسلامیه نك اره سنده اوفق بر رئیس حکومت اوامر الهیه به رعایت ایدر ، خلقی اووامرک حدودی داخلنده اداره ده بولنور ، او اوامر قارشو کندی ده غینیه زیر حکمنده کی افراد کبی مطیع اولور ، بیهوده بر طاقم دبدنه لره ، احتشاملره تمیز سوداسندن اوزاق طوریر ایسه بویله بر حاکم ایچون مملکتی توسیع ایتک ، شان وشوکتک غایه سنه وارمق قابل اولور هم بو خصوصده نه اولیه بیوک بیوک مصرفلره ، نه ده دول معظمه نك مظاهرتنه نه ده طرفداران مدینک ، عونه حریتک مداخله سنه عرض احتیاج ایتز . خلفای راشدینک مسلکنی تعقیب ایتک ، دیانت اسلامیه نك

رأینه موافقدر. «لا تفرق بین احد من رسله» قول کریمده کی عدم تفریق، صفت رسالت اعتباریله رسل کرام اره سنده فرق و تفاوت بولندیفی مشعر اولوب بیان اولنان تفاوت و تفاضل ایسه انحق بعض تکریمات سنیه مخصوصه اعتباریله اولدیغندن مفادیت بوقول کریمده مخالف دکلدرد.

بیان اعراب و لغات:

[کیف] استفهام انکاریدر و [ترقی] نك فاعلندن حال اولق اوزره منصوبدر. [ترقی] فعل مضارع. [رقی] دردنچی بابدن کلورسه یوقارییه چیققی معناسنه، اوچنچی بابدن کلورسه صفات کالدن اکلنه انتقال معناسنه در. بوراده حسنی و معنوی علی الاطلاق اعتلا مراددر. و [رقیاً] [کریک] تقدیرنده اوله رق مفعول مطلقدر. [انبیاء] نبي نك جمی و [ترقی] نك فاعلی در. مصراع ثانی قرینه سیله بوراده انبیادن رسله دخی شامل معنی مراددر. برنجی [سماء] نبي اکرم صلی الله علیه وسلم افندمن ایچون، ایکنجیسی بقیه رسل و انبیاء علیهم السلام حضراتی ایچون استعاره ایدلش و مستعار منه ملائم اولان ارتقائک ذکر یله استعاره ترشیح اولمشدر. [ماطاولتها] جمله سنده [ما] نافییه و جمله منادانک صفتی در. [طاوالت] باب مبالغه دن ایسه ده بوراده اصل فعل مراددر. و [ما ارتفعت علیها] دیمکدر.

لَمْ يُسَاوُوكَ فِي عِلَّاكَ وَقَدْ حَا
لَ سَنَى مِنْكَ دُونَهُمْ وَسَنَاءُ

یا رسول الله! سنک عز و شرفکده رسل و انبیا سکا مساوی اولمیلر، چونکه سکا مختص اولان نور و ضیا و عز و علا انلرک سنکله هممان اولمیرینه مانع اولدی. سن معارج فضیله متفاوت بولنان رسل عظام اوزرینه دعوت عامه، حجج و براهین و فیه، معجزات مستمره، و تعاقب دهور ایله تعاقب ایدن آیات و علائم ایله و قابل حصر و احاطه اولمیان فضائل علمییه و عملیه ایله ترفیع بیورلدک. ای رسالتاب! سن دارالتعلیم الهی ده فیض خاص ایله پرور شباب کال اولمش برسرور کائنات سین.

ضم ایله [علاء] شرف معناسنه اسم مفرددر. اعلی نك مؤنثی اولان علیایه جمع اولسی ده صحیحدر. سینک فتی و الفک قصر یله [سنی] ضیاء معناسنه و سینک فتی و الفک مدیله [سناء] رفعت معناسنه در. اولکیسی [حال] به فاعل و ایکنجیسی اکا معطوفدر. [حال] منع معناسنه در. و جمله حالیه اوله رق ماقبله تعلیل منزله سنده در. [دون] فی الاصل بر موقعک دیکرندن منحنط اولدیفی افاده به موضوع ایکن بعده برشینک دیکر شیدن فضیلت و شرفیه دون اولدیفی معناسی ایچون استعاره اولمشدر. و دها صکره انحطاط ملاحظه اولمشیزین بر حدک دیکر حده تجاوزنده و بر حکمک دیکر حکمه تخطی سنده دخی اتساعاً استعمال اولمغله ادات استثنایه جراسنه جاری اولمشدر.

إِنَّمَا مَثَلُوا صِفَاتِكَ لِلنَّ
سِ كَمَا مَثَلَتِ النُّجُومُ الْمَاءُ

سنک اوصافی ناسه آنحق صو یلدیزلری تمثیل ایتدیکی کی

اصول اولیه سنه رجعت ایلمک شرط یله بونلرک هپسندن مستغنی اولور. کندنی حاکم لرینک مظلومه، عدالت شرعییه مخالف معاملاتنه تحمل ایدمه یلرک بر اجنبی تابعیتنه دخالت ایدن بر قاچ مسلمان کورنجیه قدر دهرک صاچلری آغا دی، زمانک رینکی اوچدی: بونکله برابر بوملتجیار دها ایلمک خطویه آتار آتماز ندامته باشلادیلرکه بونلرک حالی عینیه کندنی اولدیمرک ایستیوبده صکره آجی یی طویار طویماز پشیمان اولانلر. بکزر. ممالک اسلامییه نك مصاب اولدیفی تقسیملر، تفرقه لر انحق ولایت اموره بولنانلرک دیانت اسلامییه نك اساسی اولان اصول قوییه دن انحراف ایتلری، اسلافک مسلکینی بر اقلری نتیجه سیدر. بشقه برشی دکلدرد. اگر بونلر قواعد شرعییه رجوع ایدر، سلف صالحک اثرینی تعقیب ایلرسه آز زمان ظرفنده اسکی شوکتلرینی، دور راشدیتنده کی عزت لرینی استردادده موفق اولورلر. «وَفَقَّاهُ اللَّهُ لِلْسَّدَادِ وَهَدَانَا طَرِيقَ الرِّشَادِ»

مصر مفتیسی مرحوم شیخ محمد عبده
ترجمی: محمد عاکف

مِنَاقِبِ سَيِّدِنَا

— مابعد —

سهولت لفظ، صحت سبک، وضوح معنی، رقت تشبیه و تجنیب حشو و تناسب معانی و مابعدہ عدم تعاقب کیفیاتی مشتمل اولق اعتباریله بو بیتده «براعت مطلع» و تعمیر دیکر ایله «حسن ابتداء» وار. قصیده یی انشاددن ناظم حضرت لرینک مقصدی سلطان الانبیا افندمرک یکانه ارتقا بیوردقلری مقام کالات علیه لرینی ذکر و بیان ایتک اولدیغنه دخی بیتده، تلمیح ایدلش اولدیغندن بوجهتله بیتده «براعت استهلال» ده وار. بوسیت کویا قصیده نك صورت ایجازده یازلش برمتن اعجاز نمایی و ابیات سائرده نك تفصیل مزایا و ایضاح خبایاسی ایچون کشیده سلاک نظم ایدلش برشرح حقائق اداسیدر. رسول محتبی علیه افضل التحایا افندمرک جمیع انبیا و مرسلین صلوات الله علیهم اجمعین حضراتی اوزرینه ترفنده دلالت ایدن ادله دن بری «کنتم خیرامة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف و تنهون عن المنکر» آیت کریمه سیدر، چونکه امت احمدیه نك بقیه امدن خیریت و افضلیتی ذات نبوتناه افندمره اقتدا و اتباع ایله اولدیغندن انلرک خیرام اولملری رسول ذیشانلرینک افضل و اکمل رسل اولمشنی استلزام ایدر.

قدر والای محمدینک بالاترین بولندیفی ناطق ادله دن بری ده امام ترمذی نك تخریج ایلدیکی شو حدیث شریفدر: «اناسید ولد آدم یوم القيامة ولا فخر و یسدى لواء الحمد ولا فخر و ما من بنی آدم فمن سواه الا تحت لوائی»

بین الانبیاء تفضیلک جوازینی افاده ایدن مؤدای بیت ذکر اولنان آیت و حدیث کی نیجه ادله صریحه به مستند اولمغله عامه علمانک